

Sygn. akt I ACa 1067/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Magdalena Pankowiec
Sędziowie	:	SA Elżbieta Borowska SA Beata Wojtasiak (spr.)
Protokolant	:	Izabela Lach

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2016 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **T. S. i J. G.**

przeciwko (...) **w O.**

o stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwał organu spółdzielni

na skutek apelacji powódek

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 30 września 2015 r. sygn. akt I C 566/15

I. oddala apelację;

II zasądza od powódek T. S. i J. G. na rzecz pozwanego (...)w O. kwoty po 130 zł (sto trzydzieści złotych) od każdej z nich tytułem zwrotu kosztów instancji odwoławczej.

(...)

UZASADNIENIE

Powódki T. S. i J. G., po ostatecznym sprecyzowaniu żądań pozwu, domagały się stwierdzenia nieważności uchwał numer: (...), (...), (...), (...) i (...) podjętych w dniu 26 czerwca 2015 r. przez Zebranie Przedstawicieli Członków (...) w O. w przedmiocie nieudzielenia absolutorium członkom zarządu i odwołania powódek ze stanowisk wiceprezesów zarządu pozwanego, albo uchylenia tych uchwał. Podały, że pismem z dnia 3 czerwca 2015 r. Zarząd pozwanego banku zwołał zebranie przedstawicieli na dzień 26 czerwca 2015 r., przedstawiając porządek obrad wraz z projektami uchwał, w tym m.in. dotyczące udzielenia absolutorium za 2014 r. prezesowi Zarządu oraz wiceprezesom Zarządu (powódkom). Na Zebranie Przedstawicieli w dniu 26 czerwca 2015 r., po zatwierdzeniu uchwały w sprawie przyjęcia

sprawozdania z działalności zarządu banku za rok 2014, przewodniczący Zgromadzenia przeczytał projekty uchwał o udzieleniu absolutorium członkom Zarządu, które zawierały sformułowanie „udzielić absolutorium ...” wskazanym z nazwiska członkom zarządu, ale po głosowaniu treść uchwały została zmieniona na „nie udzielić absolutorium ...”. Zdaniem powódek takie uchwały są nieważne, gdyż nie były poddawane pod głosowanie Zebrania Przedstawicieli. Twierdziły, że zaskarżone uchwały zostały wydane z naruszeniem art. 41 § 1 i art. 42 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze i art. 12 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu i bankach zrzeszających oraz § 26 ust. 1 i art. 37 ust. 1 Statutu banku,

Pozwany (...) w O. wniósł o oddalenie powództwa. Przyznał, że w dniu 26 czerwca 2015 r. na Zebraniu Przedstawicieli Członków (...)w O. przed głosowaniem przewodniczący odczytał treść uchwał w brzmieniu „udzielić absolutorium ...” poszczególnym członkom Zarządu i nad taką też uchwałą głosowano, ale za udzieleniem absolutorium wiceprezes J. G. padło 9 głosów, przeciw – 37 głosów, a 2 osoby wstrzymały się od głosu, zaś za udzieleniem absolutorium wiceprezes T. S. oddano 9 głosów, przeciw – 36 głosów, 3 głosy wstrzymujące. Dlatego też projektowane uchwały nie zostały przyjęte, a zmiana ich treści nastąpiła po akcie głosowania, jako konsekwencja nieudzielenia absolutorium.

Wyrokiem z dnia 30 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Suwałkach oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Pismem z dnia 3 czerwca 2015 r. Zarząd (...) w O. zwołał Zebranie Przedstawicieli (...) w O. na dzień 26 czerwca 2015 r. i przedstawił planowany porządek obrad przewidując m.in. uchwał w sprawie przyjęcia sprawozdania Zarządu z działalności Banku za 2014 r. i udzielenia absolutorium członkom Zarządu. Poinformował również, że w sekretariacie w siedzibie Banku wyłożone są do wglądu dokumenty związane z zebraniem, tj. sprawozdania, opinia biegłego rewidenta, protokół poprzedniego zebrania, a także projekty uchwał, jakie mają być podjęte. Pośród wyłożonych projektów uchwał był m.in. projekt uchwały nr(...) o brzmieniu „Na podstawie § 21 ust. 1 pkt 2 Statutu (...) w O., biorąc pod uwagę wyniki działalności (...) w O. przedstawione w sprawozdaniu Zarządu i Rady Nadzorczej oraz bilansie i rachunku zysków i strat Zebranie Przedstawicieli postanawia: § 1. udzielić absolutorium Pani T. S. – wiceprezesowi Zarządu (...)w O.. § 2 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia”. Wyłożono także analogiczne projekty uchwał nr (...) dotyczące udzielenia absolutorium prezesowi Zarządu – J. Ł. i wiceprezesowi Zarządu J. G.. Dodatkowo obsługa biurowa Zarządu nagrała na kilkadziesiąt płyt elektroniczną wersję części wyłożonych materiałów, w tym sprawozdań i projektów uchwał, po czym płyty te doręczała zainteresowanym, którzy mieli uczestniczyć w Zebraniu Przedstawicieli. Wśród nagranych materiałów nie było projektów uchwał w przedmiocie absolutorium.

W dniu 26 czerwca 2015 r. odbyło się Zebranie Przedstawicieli (...) w O., w którym wzięło udział 48 na 59 uprawnionych. Wybrano Przewodniczącego Zebrania w osobie A. K. oraz Sekretarza Zebrania w osobie M. W.. Zebranie Przedstawicieli na wniosek Przewodniczącego Zebrania wprowadziło zmiany do porządku obrad przesuując kolejność kilku z planowanych pozycji. Następnie podjęto w głosowaniu jawnym z poprawkami Uchwałę nr (...) w sprawie przyjęcia Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli, wybrano komisję mandatowo-skrutacyjną i komisję uchwał i wniosków, oraz przyjęto protokół z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli. W dalszej kolejności przedstawiono sprawozdanie finansowe za 2014 r. wraz z opinią biegłego rewidenta, przedstawiono sprawozdania z działalności (...) w O. za 2014 rok i z działalności Rady Nadzorczej, wysłuchano wystąpienia po lustracyjnego i przedstawiono harmonogram wykonania zaleceń po lustracyjnych z podjęciem uchwały nr (...) w przedmiocie tych wniosków, a także podjęto z poprawkami w głosowaniu jawnym uchwały nr (...) w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności za 2014 rok. Po dokonaniu tych czynności, Przewodniczący Zebrania Przedstawicieli odczytał projekty uchwał nr (...)w sprawie udzielenia absolutorium Prezesowi Zarządu J. Ł., nr (...) w sprawie udzielenia absolutorium Wiceprezesowi Zarządu J. G. oraz nr (...) w sprawie udzielenia absolutorium Wiceprezesowi Zarządu T. S.. Odbyło się nad tymi uchwałami głosowanie tajne, w wyniku którego:

- za udzieleniem absolutorium Prezesowi Zarządu J. Ł. było 6 głosów, przeciw – 40 oraz 2 osoby wstrzymały się od głosu;

- za udzieleniem absolutorium Wiceprezesowi Zarządu J. G. było 9 głosów, przeciw – 37 oraz 2 osoby wstrzymały się od głosu;

- za udzieleniem absolutorium Wiceprezesowi Zarządu T. S. było 9 głosów, przeciw – 36 i 3 osoby wstrzymały się od głosu.

Po głosowaniu i ogłoszeniu wyników głosowania oraz konsultacji z Przewodniczącym Zebrania Przedstawicieli, K. S. zajmująca się obsługą biurowo-techniczną Zebrania wprowadziła do projektów uchwał w przedmiocie udzielenia absolutorium członkom Zarządu poprawki zmieniając słowa „udzielić absolutorium” na sformułowanie „nie udzielić absolutorium”, podała je Przewodniczącemu Zebrania, który je odczytał informując Zebranie, jakiej treści uchwały zostaną podpisane.

Wobec nieudzielenia absolutorium członkom Zarządu, przedstawiciel jednej z grup członkowskich J. R. zgłosił wniosek o uzupełnienie porządku obrad poprzez wprowadzenie punktu w przedmiocie podjęcia uchwał w sprawie odwołania członków Zarządu. Wniosek ten Przewodniczący Zebrania poddał głosowaniu i za uzupełnieniem porządku obrad o powyższe głosowało 46 przedstawicieli, przeciw były 2 głosy. Odbyło się głosowanie tajne, którego rezultaty przedstawiły się następująco:

- za odwołaniem Prezesa Zarządu J. Ł. było 39 głosów, przeciw – 6 oraz 3 osoby wstrzymały się od głosu;

- za odwołaniem Wiceprezesa Zarządu J. G. głosowało 38 osób, przeciw – 8 oraz 2 osoby wstrzymały się od głosu;

- za odwołaniem Wiceprezesa Zarządu T. S. było 36 głosów, przeciw głosowało 8 osób i 4 osoby wstrzymały się od głosu.

Powyższe wyniki głosowań zostały ujęte jako uchwała nr (...) w przedmiocie odwołania Prezesa Zarządu J. Ł. z pełnionej funkcji, uchwała nr (...) w przedmiocie odwołania Wiceprezesa Zarządu J. G. i uchwała nr (...) w przedmiocie odwołania Wiceprezesa Zarządu T. S..

Także w 2009 r., podczas Zebrania Przedstawicieli(...)w O., jedna z powódek – J. G. pełniąca wówczas funkcję wiceprezesa Zarządu oraz prezes zarządu J. Ł. nie uzyskali absolutorium i także wówczas przedmiotem głosowania były uchwały w sprawie udzielenia absolutorium, lecz z uwagi na wyniki głosowania (na 29 głosujących: 13 głosów za, 16 głosów przeciw i o wstrzymujących się w przypadku pierwszej z uchwał i 14 głosów za, 14 głosów przeciw i 1 wstrzymujący się w przypadku drugiej uchwały) doszło do podjęcia uchwał o nieudzieleniu im absolutorium. Odwołanie Zarządu pozostawiono wówczas do decyzji Rady Nadzorczej, która zarząd pozostawiła w niezmienionym składzie.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wskazał, że zgodnie z treścią art. 41 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 1443 z późn. zm.) walne zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanych do wiadomości członków w terminach i w sposób określonych w statucie. Przepis ten ma zastosowanie także do zebrania przedstawicieli (art. 37 § 2 prawa spółdzielczego). Dodał, że zgodnie z § 23 ust. 1, 3 i 4 statutu pozwanego Banku o czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli zawiadamia się pisemnie członków (...), a pozostałych członków poprzez wywieszenie ogłoszeń. W zawiadomieniu należy zamieścić informację o wyłożeniu w lokalu banku do wglądu, odpowiednio do projektowanego porządku obrad, rocznego sprawozdania z działalności Banku ze sprawozdaniem finansowym z opinią biegłego rewidenta, sprawozdania z wykonania zaleceń i uchwał poprzedniego Walnego Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli, projektów uchwał, jakie mają być podjęte

na tym Walnym Zgromadzeniu/Zebraniu Przedstawicieli i protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli.

Zdaniem Sądu, materiał dowodowy zgromadzony w sprawie pozwalał na przyjęcie, że zawiadomienie z dnia 3 czerwca 2015 r. o zwołaniu Zebrania Przedstawicieli (...) w O. na dzień 26 czerwca 2015 r. w planowanym porządku obrad uwzględniało m.in. podjęcie uchwał w sprawie udzielenia członkom Zarządu absolutorium za 2014 r., co odpowiadało wymogom 40 § 1 i art. 41 § 1 w zw. z art. 37 § 2 prawa spółdzielczego i § 23 ust. 1 i 3 Statutu pozwanego Banku.

Sąd zauważył przy tym, że wprawdzie wśród wyłożonych do wglądu dokumentów znajdowały się m.in. projekty uchwały nr(...), o brzmieniu: „udzielić absolutorium”, tym niemniej takie sformułowanie projektów uchwał nie mogło przesądzać o tym, że mogły zapaść jedynie uchwały pozytywne dla członków Zarządu, tj. że absolutorium będzie udzielone. Oczywistym jest bowiem, że ostateczna treść uchwały Zebrania Przedstawicieli była uzależniona od wyników głosowania, których w przedmiotowej sprawie nie kwestionowano. Z wyników tych wynika zaś, że większość przedstawicieli obecnych na Zebraniu była przeciwko udzieleniu absolutorium, co jest równoznaczne z nieudzieleniem absolutorium. Wyniki głosowania uprawniały więc do wprowadzenia zmiany do projektu uchwały poprzez zastąpienie słów „udzielić absolutorium” słowami „nie udzielić absolutorium”.

Jako zbyt formalne Sąd ocenił prezentowane przez powódki rozumienie uregulowań prawnych i statutowych, jakoby w przypadku braku woli udzielenia Zarządowi absolutorium, członkowie Zebrania Przedstawicieli musieli uprzednio wystąpić, w oparciu o § 23 ust. 5 Statutu, o uzupełnienie porządku obrad Zebrania Przedstawicieli o „nieudzielenia absolutorium” i przedłożyć projekt planowanej uchwały zawierającej sformułowanie „nie udzielić absolutorium”. Podkreślił, że rolą i funkcją przepisów art. 40 § 1 i art. 41 § 1 w zw. z art. 37 § 2 prawa spółdzielczego oraz § 23 Statutu, jest gwarancja, że Zebranie Przedstawicieli głosować będzie jedynie w określonych, podanych wcześniej do wiadomości sprawach. Sam zaś projekt uchwały o udzieleniu absolutorium nie może przesądzać, ani o jej ostatecznym kształcie, ani zamykać drogi do podjęcia uchwały przeciwnej, jeżeli tylko porządek obrad obejmował sprawę absolutorium Zarządu. Z tych też przyczyn Sąd I instancji uznał, że zaskarżone uchwały nr(...) nie naruszały przepisów prawa spółdzielczego ani uregulowań wewnętrznych pozwanego banku.

Zdaniem Sądu na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 26 czerwca 2015 r. mogły więc zapaść też zaskarżone uchwały nr (...) w przedmiocie odwołania Wiceprezesów Zarządu J. G. i T. S.. Zgodnie bowiem z art. 49 § 4 i 5 prawa spółdzielczego, walne zgromadzenie może odwołać tych członków zarządu, którym nie udzieliło absolutorium (art. 38 § 1 pkt 2), niezależnie od tego, który organ stosownie do postanowień statutu wybiera członków zarządu; w tym wypadku nie stosuje się wyżej cytowanego przepisu art. 41 § 1 dotyczącego uprzedniego umieszczenia odwołania zarządu w porządku obrad podany do wiadomości wraz ze zwołaniem Walnego Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli. Podobne uregulowania zawiera Statut pozwanego Banku w § 36 stanowiąc, iż członkostwo w zarządzie, poza przypadkami określonymi w Statucie, ustaje również w razie odwołania członka Zarządu przez Walne Zgromadzenie/Zebranie Przedstawicieli, jeżeli nie udzieliło mu absolutorium. Skoro więc Zebranie Przedstawicieli nie udzieliło absolutorium członkom Zarządu Banku, w tym powódkom, zatem uzupełnienie porządku obrad Zebrania Przedstawicieli w dniu 26 czerwca 2015 r. poprzez wprowadzenie punktu obrad dotyczącego głosowania w przedmiocie uchwał w sprawie odwołania członków Zarządu, znajdowało oparcie w art. 49 § 4 i 5 prawa spółdzielczego i § 36 statutu.

Sąd nadmieniał również, że w świetle uregulowań statutowych, Walne Zgromadzenie/Zebranie Przedstawicieli mogło odwołać członka Zarządu jedynie z jednej przyczyny, tj. nieudzielenia absolutorium. Dlatego też uchwała Walnego Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli nie wymagała uzasadnienia. Dodał, że także obecnie obowiązujące przepisy prawa spółdzielczego (art. 49 § 2) nie wymagają uzasadnienia uchwały odwołującej członka Zarządu.

Zdaniem Sądu Okręgowego zaskarżone uchwały nr (...) nie były także sprzeczne z art. 12 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu i bankach zrzeszających (tekst jedn. Dz U. z 2014 r. Nr 109 z późn. zm.). Stwierdził, że choć przepis ten wyłącza możliwość swobodnego pozostawienia w statucie kompetencji powołania członków zarządu radzie nadzorczej lub walnemu zgromadzeniu, to jednak nie wyklucza zastosowania

do banków spółdzielczych art. 49 § 4 prawa spółdzielczego. Przepis ten zaś stanowi, że walne zgromadzenie może odwołać tych członków zarządu, którym nie udzieliło absolutorium, niezależnie od tego, który organ stosownie do postanowień statutu (rada nadzorcza czy walne zgromadzenie) wybiera członków zarządu. Wyjaśnił, że art. 12 ww. ustawy zawiera uregulowania o charakterze *lex specialis* w stosunku do art. 49 ust. 1-2 prawa spółdzielczego, lecz nie reguluje odmiennie uprawnień walnego zgromadzenia, w tym nie uchyla zawartego w art. 49 § 4 prawa spółdzielczego szczególnego uprawnienia walnego zgromadzenia do odwołania członków zarządu wobec braku do nich zaufania przejawiającego się nieudzieleniem absolutorium.

Sąd nie dopatrył się też przesłanek do uchylenia zaskarżonych uchwał na podstawie art. 42 § 3 i 4 prawa spółdzielczego. Podał, że okoliczności niniejszej sprawy nie pozwalają na przyjęcie, że analizowane uchwały są sprzeczne z uregulowaniami statutowymi, czy też dobrymi obyczajami. Przypomniwał, że już z zawiadomienia o zwołaniu zebrania wynikało, iż jego przedmiotem miała być m.in. kwestia absolutorium dla członków Zarządu. Powódki winny były więc liczyć się z możliwością ich odwołania z pełnionych funkcji wiceprezesów zarządu – w przypadku nieuzyskania absolutorium – niezależnie od niezamieszczenia w porządku obrad głosowania w przedmiocie ich odwołania. Nadto podejmowane przez Zebranie Przedstawicieli uchwały były odczytywane i głosowane w przewidziany przepisami ustawy, statutem i regulaminem sposób, a więc w głosowaniu tajnym (art. 35 § 2 prawa spółdzielczego).

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazał art. 42 § 1 i 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 1443 z późn. zm.) w zw. z art. 189 k.p.c.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radcy prawnego oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów niepłatnej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490). Zgodnie z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążył też powódki Na etapie uzupełniania braków fiskalnych pozwu omyłkowo pobrano od powódek brakującym kosztami sądowymi (opłatami sądowymi od każdej z zaskarżonych uchwał).

Apelację od tego wyroku wniosły powódki, zarzucając Sądowi I instancji naruszenie:

1. art. 41 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze przez jego niezastosowanie i nieuwzględnienie, że odczytane przez przewodniczącego zebrania uchwały w § 1 miały treść „Udzielić absolutorium.....”, natomiast załącznik nr 11, 12 i 13 do protokołu zebrania przedstawicieli zawiera uchwały nr (...), których treść § 1 brzmi .. Nie udzielić absolutorium Panu J. Ł. - Prezesowi Zarządu (...) w O." .. Nie udzielić absolutorium Pani J. G.- Wiceprezesowi Zarządu (...) w O." i Nie udzielić absolutorium Pani T. S.- Wiceprezesowi Zarządu (...) w O.", co nie było objęte porządkiem obrad.

2. art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, Dz. U. z 2014 r. poz. 109 z późn. zm., (obowiązujący w dniu wydania wyroku przez Sąd Okręgowy) w zw. z art. 2 pkt 1 tej ustawy poprzez ich niezastosowanie w sprawie.

3. art. 20 a ust. 1 w zw. z art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo bankowe, Dz.U. 2015.128-j.t., ze zm. z dnia 01.11.2015 r., Dz.U. 2015.1513, obowiązujący w dniu sporządzania apelacji poprzez ich niezastosowanie w sprawie.

4. art. 49 § 4 prawa spółdzielczego poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie i pominięcie, że uchwały o odwołaniu powódek są sprzeczne z ustawą jako podjęte przez nieuprawniony do tego organ

5. art. 233 k.p.c. przez błędne ustalenie, że porządek obrad Zebrania Przedstawicieli Banku na dzień 26 czerwca 2015 r. przewidywał podjęcie uchwał nr (...), (...) i (...) o nieudzieleniu członkom zarządu absolutorium.

Wskazując na te zarzuty powódki domagały się zmiany wyroku i uwzględnienie powództwa albo jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

SĄD APELACYJNY USTALIŁ I ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacja nie mogła być uwzględniona.

Sąd Apelacyjny aprobeuje i uznaje za własne wszystkie ustalenia faktyczne Sądu I instancji co do przebiegu Zebrania Przedstawicieli pozwanej spółdzielni w dniu 26.06.2015 roku i co do okoliczności jego zwołania. Słuszna także okazała się ocena tego Sądu, iż nie zaistniały podstawy do stwierdzenia nieważności pojętych tam uchwał nr (...), czy też do ich uchylenia w trybie art. 42 ustawy Prawo spółdzielcze .

Obszerne motywy apelacji dotyczą w istocie dwóch kwestii prawnych. Pierwszą z nich jest możliwość podjęcia przez Zebranie Przedstawicieli uchwały odmawiającej udzielenia absolutorium członkom zarządu w sytuacji, gdy porządkiem obrad objęte było podjęcie uchwał w przedmiocie udzielenia absolutorium zgodnie z przygotowanymi uprzednio projektami uchwał. Kwestia druga sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy w banku spółdzielczym organem właściwym do odwołania Prezesa Zarządu i członków zarządu – w przypadku nieudzielenia im absolutorium - jest Walne Zgromadzenie czy też Rada Nadzorcza. Zdaniem Sądu Apelacyjnego obie te kwestie zostały prawidłowo ocenione przez Sąd I instancji.

Trafnie Sąd ten zauważył, że choć przygotowane i wyłożone do wglądu w trybie par. 23 statutu, projekty uchwał zawierały sformułowanie „udzielić absolutorium”, to uzyskany przez powódki negatywny wynik głosowania był równoznaczny z nieudzieleniem im absolutorium. Szczególnego podkreślenia wymaga przy tym, że w planowanym porządku obrad uwzględniono m.in. podjęcie uchwał w sprawie udzielenia członkom zarządu absolutorium za 2014r. Zauważyć w tym miejscu należy, że o ile statutowym obowiązkiem pozwanej jest doręczenie zawiadomienia o porządku obrad, o tyle projekty uchwał winna ona tylko wyłożyć do wglądu i od woli zainteresowanych zależy zapoznanie się z nimi. To oznacza, że podstawowe znaczenia ma treść zawiadomienia i to z niego głównie wszyscy uczestnicy zebrania winni wnosić, co będzie porządkiem obrad. Oceny takiej nie może niweczyć fakt uprzedniego przygotowania projektów uchwał o określonej treści, bowiem sens obrad Walnego Zgromadzenia sprowadza się właśnie do przegłosowania tej treści. Oczekiwana przez powódki konieczność poszerzenia porządku obrad o głosowanie nad uchwałami o odmowie udzielenia im absolutorium, czy też wyznaczenie w tym celu innego terminu zebrania oznaczałaby w istocie ponowne głosowanie nad tą samą treścią. Nie znajdując podstaw dla tak dalece posuniętego formalizmu Sąd Apelacyjny nie dopatrywał się w działaniu pozwanej naruszenia art. 41 par.2 prawa spółdzielczego. Przepis ten stanowi, że Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanych do wiadomości członków w terminach i w sposób określony w statucie. W ocenie Sądu pozwana nie uchybiła ani obowiązkowi poinformowania członków, że przedmiotem obrad będzie m.in. podjęcie uchwał w sprawie udzielenia członkom zarządu absolutorium ani też nie przeprowadziła głosowania w sposób sprzeczny z tym powiadomieniem. Tym samym nie można było uznać, że uchwały nr (...) naruszają przepisy prawa i jako takie wymagają uchylenia. Na marginesie przypomnieć należy, że nie jest dopuszczalne stwierdzanie nieważności uchwał tego rodzaju w trybie art. 58 par. 2 k.c., bowiem uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni w przedmiocie udzielania absolutorium członkom zarządu nie wywołują skutków cywilnoprawnych. Mają one charakter oświadczenia wiedzy opartego na uznaniu, a nie oświadczenia woli, zatem nie są czynnościami prawnymi. Następstwem uchwały może, ale nie musi być wywołanie dalszych następstw, polegających m.in. na odwołaniu członków zarządu, którym nie udzielono absolutorium (zob. wyrok SN z dnia 26 marca 2002 r., III CKN 989/00, LEX nr 54491).

Konsekwencją odmowy udzielenia absolutorium członkom zarządu przez Walne Zgromadzenie jest na gruncie art. 49 par. 4 ustawy prawo spółdzielcze możliwość ich odwołania jeszcze na tym samym zebraniu i to niezależnie od

tego który organ stosownie do postanowień statutu ich wybiera. W wyroku z dnia 25.09.2014 roku (II CSK 704/13, LEX 1514733) Sąd Najwyższy wskazał, że członkowie zarządu spółdzielni, którym walne zgromadzenie nie udzieliło absolutorium mogą być odwołani przez wymieniony organ ze składu zarządu także wówczas, jeśli stosownie do postanowień statutu wybór członków zarządu należy do rady nadzorczej, a nie do walnego zgromadzenia

W przypadku pozwanej spółdzielni par.28 statutu stanowi, że Rada Nadzorcza sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością (...), która też powołuje i odwołuje Członków Zarządu i Prezesa Zarządu, przy czym powołanie następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Takie brzmienie zapisów statutowych korespondowało z treścią art. 12 ustawy z 7.12.2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych (t.j. Dz.U.2014.109), obowiązującej w dacie podejmowania spornych uchwał. Niewątpliwie, stosownie do art.12 ust.2 tej ustawy zasadniczymi kryteriami warunkującymi pełnienie funkcji przez członków zarządu i prezesa było to, czy posiadają oni kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, dające rękojmię prowadzenia działalności banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych. Przyjąć należy, że intencją ustawy było, by kwestie te podlegały ocenie Rady Nadzorczej, a w zarządzie specyficznej jednostki, jaką jest Bank Spółdzielczy nie pojawiły się osoby nie dość przygotowane do pełnienia takiej funkcji. W kwestii odwołania doprecyzowane zostało w statucie pozwanej spółdzielni, że Rada Nadzorcza odwołuje członka zarządu m.in. wtedy, gdy jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa lub statutu (par.35) oraz, że członkostwo w zarządzie ustaje również w razie odwołania członka Zarządu przez Walne Zgromadzenie, jeżeli nie udzieliło temu członków absolutorium (par. 36).

W ocenie Sądu Apelacyjnego przedstawiona regulacja statutowa nie jest sprzeczna z uprzednio obowiązującą ustawą o bankach spółdzielczych i przez to nie może być uznana za nieważną. Zgodzić się wprawdzie należy z autorem apelacji, że stosownie do art. 2 ustawy, należało w pierwszej kolejności do banków spółdzielczych stosować przepisy tej ustawy, następnie przepisy ustawy Prawo bankowe, zaś w kwestiach nieuregulowanych przepisy ustawy Prawo spółdzielcze, nie zmienia to jednak oceny, że ustawodawca zastrzegając w bankach spółdzielczych konieczność powoływania i odwoływania członków zarządu przez Radę Nadzorczą, nie wyłączył jednak specyficznej instytucji prawa spółdzielczego, jaką jest udzielanie absolutorium członkom zarządu przez Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli), przewidziane w art. 38 prawa spółdzielczego. Powódki wydają się zresztą nie kwestionować tej okoliczności uważając jednak, że kwestia samego odwołania leży także wówczas wyłącznie w gestii Rady Nadzorczej. Przyjęcie takiego poglądu oznaczałoby jednak, że odmowa udzielenia absolutorium przez Walne Zgromadzenie ma li tylko charakter opiniodawczy. Sąd Apelacyjny takiej oceny nie podziela, uznając że na gruncie obowiązującej ówczesnie regulacji prawnej zasadne jest przyjęcie, że naturalną konsekwencją zachowania przez Walne Zgromadzenie uprawnienia do podjęcia uchwały w przedmiocie odmowy udzielenia absolutorium jest też przyznanie mu uprawnienia do odwołania członka zarządu. Uznanie, że przepis art. 12 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych wyłączył – jako *lex specialis* -jedynie unormowania zawarte w przepisach art. 49 par. 1 i 2, prowadzi do wniosku, że unormowanie zawarte w art. 49 par.4 może być postrzegane jako swoiste dodatkowe zabezpieczenie, zapobiegające sytuacji, w której pomimo ziszczenia się przesłanek do odmowy udzielenia absolutorium i dokonania takiej odmowy Rada Nadzorcza miałaby pozostać bierna. Zdaniem Sądu Apelacyjnego wykładnia tego rodzaju nie jest sprzeczna z *ratio legis* ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, sprowadzającej się w istocie do zapewnienia bankowi zarządu o wysokich kwalifikacjach. Zauważyć też należy, że choć w dostępnych komentarzach przedstawiciele doktryny podkreślają szczególność regulacji z art 12 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych względem art. 49 par. 2 prawa spółdzielczego, to nie wskazują jednak na wyłączenie regulacji z art. 49 par. 4 prawa spółdzielczego (zob. Komentarz do art. 12 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych - Zb. Ofiarski a także Komentarz pod red. M.Spyry w bazie LEX)

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zakwestionowania uchwał (...) w przedmiocie odwołania powódek z funkcji Wiceprezesów Zarządu. Z kolei zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 20a ust. 1 w zw. z art. 22a ust.1 ustawy z dnia 29.08.1997 roku Prawo bankowe w brzmieniu obecnie obowiązującym (Dz.U 2015.128 i Dz.U 2015.1513) był niezasadny, jako nawiązujący do regulacji nieobowiązującej w dacie podjęcia spornych uchwał.

W konsekwencji apelacja powódek jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., na koszt strony powodowej (art. 98 k.p.c.).

(...)